

Відгук

на кандидатську дисертацію Смаля Ярослава Анатолійовича

на тему: «Формування рухового режиму дітей старшого дошкільного віку з використанням засобів народної фізичної культури»

на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук із спеціальності 13.00.02 – Теорія і методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)

Дисертаційна робота Я. А. Смаля присвячена теоретичному обґрунтуванню та експериментальній перевірці рухового режиму для дітей 5-6 років з широким використанням засобів української народної фізичної культури.

Проблеми зміцнення здоров'я покращення фізичного розвитку та рухової підготовленості дітей дошкільного віку набуває для нашого суспільства виняткову актуальність, тому що від молодого покоління буде залежати найближчим часом прискорення науково-технічного прогресу та соціального-економічного розвитку суспільства.

Відомо, що дошкільний період життя людини є сенситивним не тільки у створенні фундаменту для міцного здоров'я, всебічного фізичного розвитку, формування різноманітних рухових вмінь та навичок, а також й для його духовного та інтелектуального розвитку дитину. Однак, як свідчать аналіз наукової літератури, наукові дослідження практики вихователів дошкільних закладів України існуюча системи фізичного виховання у багатьох дитячих садках не забезпечує створення оптимального рухового режиму дітей дошкільного віку.

Також слід зазначити, що в системі фізичного виховання дітей дошкільного віку недостатньо використовуються засоби народної фізичної культури: елементи національних видів спорту, танців, рухливі ігри, які

активізують рухову діяльність дітей та підвищують їхній інтерес до виконання фізичних вправ.

З огляду на викладене, досліджувана Я. А. Смалем проблема є актуальною в умовах подальшого удосконалення системи дошкільного фізичного виховання, а також у зв'язку з необхідністю пошуку інноваційних педагогічних технологій, які сприяють зміцненню здоров'я, підвищення рівня психофізичного стану, моторного розвитку дітей.

Дисертаційна робота виконана згідно з планом науково-дослідної роботи Східноєвропейського національного університету імені Лесі України за темою «Соціально-педагогічні та медико-біологічні основи фізичної активності різних груп населення» (номер реєстрації 0115V002244).

Наукова новизна дослідження Я. А. Смаля полягає в тому, що автором розроблено руховий режим дітей старшого дошкільного віку, в якому широко використовуються засоби народної фізичної культури на підставі проведеного експерименту, доведено його ефективність у покращенні стану здоров'я і фізичного розвитку дітей 5-6 років.

Доповнено існуючу класифікацію засобів народної фізичної культури та методику їх використання у різних формах фізичного виховання дошкільників.

Подальшого розвитку набули положення щодо необхідності підвищення рухової активності дітей із використанням засобів національної фізичної культури.

Дисертантом переконливо доведено, що оптимальний руховий режим, який є складовою частиною загального режиму дошкільного закладу з широким використанням засобів народної фізичної культури покращує стан здоров'я, фізичний розвиток та рухову підготовленість дітей 5-6 років за всіма показниками моторики (швидкість, спритність, гнучкість, швидко-силові якості). Все це свідчить про його значну

ефективність та доцільність застосування у практиці дошкільних закладів України.

Вірогідність результатів дослідження та висновків дисертації забезпечувалось комплексом педагогічних та біологічних методів дослідження: аналіз, синтез та узагальнення психолого-педагогічної і спеціальної літератури, педагогічного спостереження, анкетування, експеримент, соматометричні методи, методи математичної статистики.

Практична значущість результатів дослідження полягає у впровадженні науково обґрунтованого рухового режиму у навчально-виховний процес дошкільних закладів №11 та 18 м. Луцька.

Основні положення дисертації можуть бути використані у викладанні курсів методики фізичного виховання дітей дошкільного віку для дошкільних працівників у Волинському інституті післядипломної педагогічної освіти та студентом Східноєвропейського національного університету Лесі Українки.

Матеріали дослідження доповідалися на міжнародних науково-практичних конференціях: м. Луцьк (2014, 2015, 2017 р.р.) та Львів (2015 р.), щорічних наукових конференціях викладачів та аспірантів Східноєвропейського університету імені Лесі Українки (2014-2017 р.р.).

Основні положення дисертації опубліковано у 11 наукових статтях, з них – 8 у наукових фахових виданнях України, одна – у закордонному педагогічному виданні.

Зміст дисертації відповідає паспорту спеціальності 13.00.02 – Теорія і методика навчання (фізична культура, основи здоров'я). Зміст автореферату ідентичний основним положенням дисертаційної роботи.

Оцінюючи в цілому позитивно дисертаційну роботу Смаля Я. А. вважаємо за необхідне звернути увагу на окремі зауваження та дискусійні положення:

1. Поняття – “руховий режим дошкільнят” доцільно було б подати у дисертації. Відомо, що руховий режим дітей у дошкільному закладі є невід’ємною частиною загального режиму дитини. Однак ця дефініція має свою специфіку.

2. У підрозділі 1.2 “Формування потреби у дітей 5 – 6 років до самостійних занять фізичними вправами” автор розглядає різні потреби, які спонукають дітей цього віку до виконання різноманітних фізичних вправ. Вважаємо, що належало також зазначити значний інтерес дітей до рухової активності (особлива участь у рухливих іграх, танцях), та бажання реалізувати свою біологічну потребу у руховій діяльності під час цих занять.

До провідних причин, які заважають дітям займатися фізичними вправами, слід вважати не відсутність засобів фізичної культури (їх багато подано в програмах для дошкільних установ, та методичних посібниках), а відсутність належних умов для проведення фізичного виховання та самостійної рухової діяльності дошкільників у дитячих садках.

3. Потрібно було б уточнити інформацію про розподіл дітей на відповідні групи здоров’я у таблиці 2.5 (с. 60).

Автор у тексті дисертації (с. 56) посилається на медичне обстеження у дитячій поліклініці № 1 м. Луцька, де зазначено наступні дані: у 2013 р. здорові діти – 87.1%, аналогічно у 2016 р. 84.7%, у таблиці 2.5 до першої групи (здорові діти) подано інші дані: 2013 – 53.2%, а в 2016 – 64%. Невідомо чому така різниця?

4. У підрозділі 3.1 “Ставлення вихователів дошкільних закладів до використання засобів народної фізичної культури у фізичному вихованні дітей”, автор аналізує причини низької обізнаності педагогів із застосуванням засобів народної фізичної культури у виховному процесі дошкільнят.

5. Вважаємо, що поряд з недостатньою кількістю педагогічної літератури, особливо методичних рекомендацій з цього питання, належить також враховувати недоліки у підготовці майбутніх вихователів дошкільних установ у педагогічних навчальних закладах, де повинна бути сформована у студентів система відповідних знань, умінь та навичок у застосуванні засобів народної педагогіки у навчально-виховному процесі дитячих садків.

Робота також має деякі редакційні недоліки.

Загальні висновки. Дисертаційне дослідження Я. А. Смаля «Формування рухового режиму дітей старшого дошкільного віку з використанням засобів народної фізичної культури» є завершеним самостійним науковим дослідженням, яке відповідає вимогам п. 13 «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання наукового співробітника», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. №567, а автор Смаль Ярослав Анатолійович заслуговує на присвоєння наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 – Теорія і методика навчання (фізична культура, основи здоров'я).

Офіційний опонент

Доктор педагогічних наук,
професор, завідувач кафедри
педагогіки вищої школи

Академії рекреаційних технологій і права

В. Р. Пасічник

Підпис Пасічника В.Р.
завідую:

Підпис Пасічника В.Р.
завідую: *Владислав Андрійович Пасічник*